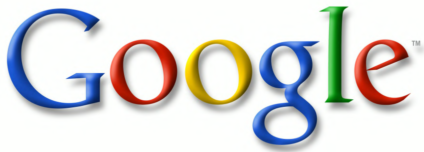

Google

WIDENER

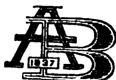
FRITHIOF STRÖMMERSTEDT:

DIKTER.

DIKTER

AF

FRITHIOF STRÖMMERSTEDT.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1894.

Till min sångmö

vid hennes debut.

Du är så underlig till mods i dag,
min lilla sångmö: blyg och smått förlägen.
Du har ju sjungit förr i månget lag,
hvart har din tillförsikt nu tagit vägen?
Jag hör din hviskning: »Ack, det är ej lätt
att träda första gången fram på tiljan.»
Hm! Jag förstår dig och jag ger dig rätt,
då ej förmågan svarar emot viljan.

Du vet väl knappast, hur du lyran stämt,
ty du har skrufvat på den många gånger
och senast satt sordin på strängen *skämt*,
som renast ljöd i dina barndomssånger.

Nå nå! Se dock publiken modigt an,
du har bland den ju redan några vänner.
Jag vet du sjungit har så godt du kan
och följt mitt råd: att sjunga hvad du känner.

Du gjort mig sällskap ut i skog, på strand,
där kronor vagga och där vågor rulla.
Där har du stått med lyran i din hand,
med varma kinder, blickar längtansfulla.
Om tonerna, som födts vid trädens sus
och blåa böljors lekar, mäkta bringa
en liten smula sommar *inom* hus,
o då, min sångmö, är din lön ej ringa.

Du varit när mig städs, när solen log,
men öfvergaf mig ej i mulna stunder,
då brutna, darrande ackord du slog
på strängaspelet, och jag såg, att under
ditt ögas frans det fram en pärla sprang.
Om dessa toner ini barm, som häfves
af smärtans svallvåg, vinna återklang,
då, sångmö, gaf du dem ej lif förgäfves.

Se här, min vän, är din repertoar!
Räck mig din hand, att jag den än må trycka.
Jag stannar här bakom kulissen kvar,
och detta lär väl ingen mig förtycka,
ty *skulle* du till sist applåder få,
så vill den glädjen jag visst ej försaka.
Stig fram, min sångmö, nig nu vackert . . . så!
Nu kan jag hoppfull draga mig tillbaka.

NATURBILDER.

I kvällningstimma.*

I.

Ut.

Så kväfvande hett är i middagsbrand
på gator och gränder trånga;
men solen sig lutar mot västerrand,
och skuggorna blifva långa.
Ut, ut efter tröttande dagsbestyr
att andas naturens friskhet
och taga farväl utaf dag som flyr.

Än solstrålen dansar på grönan mark,
och kvällskyn på fästet flammar.
Ut, ut till den tjusande Väggapark

* Hedersomnämnd af Svenska Akademien 1892.

med resliga lärkträdsstammar,
med buktande stränder och böljolek
och grusade slingergångar,
som leta sig fram mellan fur och ek.

Om här du dig söker en enslig vrå
att kunna i lugn få drömma,
nog finner du snart dig en täck berså,
en afsides löfrik gömma,
där sorlet af domnande vågors slag
och suset i träden vyssa
ditt sinne till ro efter stridig dag.

Kom, följ mig till utsiktsplatån! Hur skönt!
Här skådar du hafvet vida,
till vänster små villor i lummigt grönt
och staden på höger sida.
Än brusar en ångare stolt förbi,
än gungar en julle sakta
på fjärden med vaggande skyar i.

Se, solen går ned och i purpurfärg
de skifta, Kastellets murar,
de löfviga uddar, de fjärran berg;

men natten i skogen lurar,
och aftonens flämtande rodnad flyr,
och tränga igenom dunklet
de glimtande strålar från Hanö fyr.

(Karlshamn.)

2.

Näktergalen.

Ljumma fläktar, stilla sus!
Vinden drager genom lunden.
Öfver holmarna och sunden
dallrar sparsamt kvällens ljus.
Ensam sitter jag på stranden,
lutar hufvudet mot handen,
ritar uti stigens grus.

Tystnen kronor! Böljor små,
sakten eder, sluten leken!
Där i häcken invid eken
hör jag näktergalen slå.
Hvilka ljufva, trolska toner,
jollrande som kupidoner,
men med vemodsklang ändå!

Närmre, höljd i kvällens flor,
smyger jag att bättre höra,
sakta för att icke störa . . .
Det är alltså här han bor;
det är detta snår som skymmer
och bland sina grenar rymmer
lille sångar'n, jättestor.

Hvarje ljudsuck örat når . . .
Att ej sådan kärlekssmärta
spränger detta lilla hjärta,
som i näktergalen slår!
O, att dessa silfverrena
toner kunna *så* förena
minnets höst och hoppets vår!

Tag dem, sunnan, i din vård;
bär dem öfver skogar, ängar,
att de må på hjärtesträngar
anslå smekande ackord;
för dem vida, så att andra
liksom jag få genomvandra
ljusa drömmars rosengård.

Om jag kunde gripa fatt
dessa sköna strofers anda,
in i mina dikter blanda
deras rika känsloskatt,
o, då sutte jag här, fången
uti deras trollnät, mången
stilla, svärmisk juninatt.

3.

Sommarskyar.

Och hör du, min lilla blomma,
som blickar så längtansfull
mot soliga, blåa höjder
med skyar i hvitt och gull,

om dessa, de himmelska älfvor,
en saga jag tälja vill,
förr'n aftonens vallmo sluter
ditt tröttade öga till:

När hafvets gudinna smekes
af solguden, kärleksvarm,
de födas ur böljans sköte
och dia vid hennes barm.

Men lekande vindar föra
dem högt öfver skog och berg
till ändlösa, ljusa rymder.
Där gifvas dem form och färg;

där gifvas dem utaf modern,
hvars lif är en yster dans,
en tärande, evig oro,
af fadern en gyllne glans.

Och dömas de nu att vandra,
som barn utaf sol och våg,
alltjämt mellan jord och himmel
i irrande, fridlöst tåg.

Bort, bort öfver väna sjöar
och susande gröna trän!
Bort, bort öfver blommande ängar!
Hur länge, hvarför, hvarthän?

I hägrande fjärran aldrig
dem vinkar en lugnets hamn . . .
Förskjutna af fader och moder
de fly i hvarandras famn

och gjuta sitt lif i tårar
och sörja sig tyst till ro.
Men höghvälfd och härlig spänner
sig regnbågens skimrande bro.

De glindrande, fallna pärlor
du dricker, min älskling, då,
och därför du ständigt längtar
till soliga höjder blå.

4.

Solbroderi.

Sneda halka solens strålar
mellan dungens boklöf glatta,
och de fina, gyllne nålar
guldbrodera gräsets matta.

Underliga små figurer
bilda mönstret, ständigt rörligt,
och de rundade konturer
ändra former oupphörligt.

Nyss det regnat. Ännu dallra
dropparna på bladens kanter,
och de blixtra nu som allra
skönaste små diamanter;

blixtra mot den mörka grunden
uti spektrums färger alla,
slockna re'n i nästa stunden,
ligga åter döda, kalla. —

Här är något att betrakta:
ser du, tufvan, dunkelgröna,
lånat guldspjut för att vakta
blomman, oskuldsfulla, sköna!

Rundt kring gruppen ljuset spelar
i nyanser underbara,
dagrar, skuggor täckt fördelar.
Så, ack *så* just skall det vara!

Nej, de fina, gyllne nålar
dansa öfver gräsets matta,
lämna strån och blomsterskålar
för att ännu andra fatta.

Skall då solen aldrig hinna
att få broderiet färdigt?
Blir det ej sin mästarinna
i den blåa höjden värdigt?

Längre, längre ut det glider
mot den branta, kala hällen,
suddas, löses opp omsider
uti dimmorna i kvällen.

5.

Tordön.

Blå kupoln
mattar finväfd cirri-slöja.
Tunga moln
djupt vid tandadt skogsbryn dröja,
stiga sakta, topp vid topp,
majestätiskt opp.

Hafvets bädd
mörknar liksom himlens fäste.
Måsen, rädd,
söker skriande sitt näste.
Sparfven funnit regnskydd re'n
under lummig gren.

Våg och vind
hvila sig i vassen båda.
Blom på lind
blandar doft med furans kåda.
Fjärran ekon rulla . . . Hör!
Det är Tor som kör.

Sky, lik ull,
kardad, hvit, från horisonten
ilar full
utaf oro emot fronten,
liksom gällde det i tid
hinna fram till strid.

Hvalfvet bräcks,
och i höjd och djup det flammar.

Lågan släcks,
men den vrede gudens hammar,
innan dönets dallring flytt,
faller tung på nytt!

Skräll på skräll!
Sick-sack-brutna blixtar ljunga.
Bergets häll
tyckes mig af bäfvan gunga.
Hänryckt jag mot höjden ser,
tryckt i stoftet ner.

Öfver den
dunkla fjärden ännu hvilar
lugnet, men
plötsligt lossas stormens ilar,
jaga hän i ystert ras,
krossa spegelns glas,

gripa se'n
våldsamt tag i gröna toppar.
En och en
falla stora, tunga droppar.

Läskar så den strida skur
törstande natur.

Storm och regn
sakta sig, men åskan dundrar.
Ur sitt hägn
tittar sparfven fram och undrar,
hoppar ut bland våta blad,
kvittrar nöjd och glad.

Himlens blå
fläcktals syns, och solljus faller
då och då
genom trädens löfverksgaller,
bryts i pärlor här och där
skimrande isär.

Våg och vind
leka åter stilla båda.
Blom på lind
blandar doft med furans kåda.
Solen sjunker, dagen dör.
Tor i fjärran kör.

6.

Augusti månsken.

Re'n kvällningsstund
sitt lätta dok
af svalkande skymning breder
utöfver lund
af ek och bok
och lärkträd i stolta leder.
Tyst! . . . Hör du ej kvittret från kullens krön?
I snärjande snåren sin aftonbön
en törnskata sakta beder.

Kom, sätt dig här
på mossig sten!
Så härlig blir sommarnatten.
En lysmask där
sitt fosforsken
har tändt uti vildrabatten.
Det ljusnar allt mera i molnets kant,
och månen går opp just vid uddens brant
ur Östersjöns dunkla vatten.

En brusten sky
i hastigt lopp
det silfrade månsken silar,
och skuggor fly
i skingrad tropp,
förföljda af strålepilar,
och gömma sig ängsligt bak sten och stam
och titta förstulet ur snåren fram,
men månen — han går och smilar.

Så gjuter sig
en vidgad ström
af ljus öfver berg och slätter,
och tyckes mig
med silfversöm
fästs glittrande små paljetter
på böljornas veckade, djupblå dräkt,
men träden, som vaja för västans fläkt,
sig teckna som silhuetter.

Hvart fallet blad
fått lif och fot.
Hör blott, hur det kring oss prasslar!

Gud vete hvad
för ögon mot
oss se, där det tisslar, tasslar!
Det är mig, som vore det skogens rån,
som krupit ur snåren af hägg och slån
och smyga bland strandens hasslar.

Kom, låt oss gå!
Det är så svalt,
och natten sitt timglas tömmer.
Men ser man på . . .
Just nu — fatalt —
sig månen i skyar gömmer,
och skuggorna komma från alla håll.
Om sagornas vättar och leda troll
jag gissar i natt jag drömmer.

På fjärden.

Ro sakta, sakta!
Nej, hvila åran, akta
den sköna taflan där i lugnad vik
med gröna draperier, flik vid flik,
och fagra ängar, täcka stugor röda
och aftonskyar, som i solbrand glöda.

O konstnärsande!
Du dina färger blande
i segervisshet på palettens rund,
men om du vore här i denna stund,
jag skulle fråga likväl, om du målar
en bild lik denna, väfd af brutna strålar.

En fläkt! Den etsar
i vattnet skogens spetsar

med suddig teckning på sitt raska vis.
Ett stycke sommar i ett fält af is,
så tycks mig fjärden nu, men se, den glättas!
Kan tjusta ögat af dess trollspel mättas?

Alice, min flicka,
dig luta fram och blicka
ned i det dunkla, underbara blå . . .
Hvad du är skön! Så vill jag se dig, *så*
mot ljusa skyar, hvilka växla stundligt
i djupet, outforskadt, outgrundligt.

De blanka fjärdar
begränsa tvenne världar;
i ena sitter du, i andra jag.
Hur skalken lyser ur de kära drag,
hur ögat strålar och hur kinden lågar!
Jag krossar glaset, som oss skilja vågar.

En il oss hinner,
far oss förbi, försvinner.
Där ännu en. Förtrollningen är slut.
Den ljufva bilden plånas skonslöst ut,
och skog och äng till vågor sig förbyta,
med tusen gnistor uppå ruggig yta.

Dröj vid min sida.
Låt oss till vassen glida,
där snöhvit näckros doppar sina blad
och höjer sig igen i solens bad
och gungar sakta, glänsande som siden,
af vind och bölja störd i aftonfriden.

Morgonen.

I.

Eos.

Och dagen med oro och äflan dött,
och skuggorna bredt sig vida,
och kullar och dalar de slumra sött
i sommarnatten den blida.
Sig enstaka stjärnor på fästet tändt
i skyar, som öppnat sig som på glänt,
men sakta mot öster vrider
sig himmelens ljus-segment.

Att morgonen bida jag hvilar mig,
där åldriga kronor hvälfva
sitt grönskande tak öfver enslig stig.

Så tyst! Om en liten älfva
bland tufvorna sväfvade här invid,
— ty nu, har man sagt mig, är hennes tid —
nog kunde de lätta stegen
jag höra i nattens frid.

Men älfvan hon dröjer . . . Jag sällskap har
tillräckligt ändå härinne,
ty växlande bilder från svunna dar
stå lefvande för mitt sinne.
En timma förgår. Då — en ljusning svag
bland stammarna smyger med trolskt behag,
och gällt ifrån närmaste björken
hörs löfsångar'ns första slag.

Det dagas, det dagas! Från lund till lund
de hopade skuggor vältas,
och öfver den grönskande jordens rund
den blånande himlen tältas.
Re'n Eos är kommen. Vid österrand
hon höjer sin rosiga, fina hand,
och flammande facklan sticker
den strimmiga skyn i brand.

Allt högre hon stiger i purpursken
och Helios' ankomst bådar . . .
En sömndrucken bofink på lummig gren
de skimrande spindeltrådar,
som spänts mellan löfven i vindstill natt
och gripit små glindrande pärlor fatt,
med putsade vingen sliter,
men märker ej själf sitt spratt.

Zefyros har vaknat. Han gungar ju
i spänstiga, smäckra toppar;
han glider till marken i samma nu
och stiger på blad och knoppar
så flyktigt, så lätt: ej de falla må,
de droppar, som hvila på blad och strå
och morgonens lågor famna
och himmelens djupa blå.

— - -

2.

Helios.

Mäktige drotten
nalkas: han skickar
glödande spjut genom lufthafvets höjd.

Men på dess botten
tusende blickar
höjas i andakt, i väntan och fröjd.

Ilande skyar,
långväga gäster,
taga de brinnande solkyssar mot.
Skogar och byar
rodna i väster;
rodnaden sjunker till kullarnas fot.

Härligt du flammar,
Helios, skrifver
gyllene ord uti lundarna nu.
Guldet du gifver;
visheten stammar
dock från en härskare, större än du.

Gnistrande matta,
skimrande branter!
Sällan jag skådat en morgon så skön.
Strålarna fatta
in med demanter
blomman, som höjer sitt öga till bön. —

Lockande, söta
vällukter blandats.
Surrande bin uti nyvaknad id
blickarna möta.
Dagen har randats,
randats med oro och äflan och strid.

Susen, susen, fagra björkar!

Uti kvällen, junifager,
mellan björkar, friska, ljusa,
skogens slingerstig jag följer,
stig, som grönskan nästan döljer.

Badande i gyllne dager,
trädens kronor sakta susa,
smeka ljuft mitt trötta öra.
Jag vill stanna, jag vill höra.

Ah! . . . Det är mig, som om låge
barnaord på bladens tunga,
som om oskuldsren förtjusning
andades i deras susning.

Och mig är, som om jag såge
mellan grenarna, som gunga,
genom aftonglödens strömmar
in i egna barndoms-drömmar.

Lika fängslande och lika
skön som denna ängden gröna
låg framför mig världen vida
uti lifvets vår den tida.

Och förhoppningar så rika
knöt jag fast vid allt det sköna,
och uti mitt unga sinne
bodde idel solljus inne.

Ej min ande kunde ana
— obedd bands han ju vid gruset —
att så mycken lifvets fägring
skulle vika lik en hägring . . .

Sköna bladskrud! Se den bana
solen går och gläds åt ljuset!
Hör hur trastens toner sväfva
kring dig och sitt trollnät väfva!

Ack! Den sol dig vänligt lyser
skall densamma ej förblifva,
skall dig inom kort förgäta,
gömd i töcken, tunga, täta.

Och de sångare du hyser
skola snart dig öfvergifva,
och för höstens vindar kalla
skall du vissna själf och falla.

Susen, susen, fagra björkar,
eder unga lefnadssaga,
allt hvad skönt I tron I ägen!
Jag förstår nog hvad I sägen.

Se'n, när solen sig förmörkar,
stormarna i skogen klaga,
kommer hoppet, som ej sviker:
vintern snart för våren viker.

NÄR KNOPPEN VISSNAR.

Belönad med Svenska Akademiens
andra pris 1893.

Vår älskling kom ... och log — och dog.

K. A. Nicander.

Tornklockans ett-slag öfver staden klingar
och i decembernattens töcken dör.
En disig nordan far på tunga vingar
och snö i hvirflar öfver nejden strör.
Jag står vid fönstret och med möda tvingar
min blick igenom mörkret utanför
och trycker brännhet panna emot rutan,
med pärlor innan och kristaller utan.

Därinne ligger han, min son, och drömmer
en feberdröm, hvars böljor våldsamt gå.
I korta drag re'n späda läppen tömmer
den bittra dryck, som döden bjuder på.
Och hon, min maka, uti bädden gömmer
två heta ögon, som ej tårar få.
Hit jag mig smugit för att ostördt kämpa
emot mig själf och eget blodsvall dämpa.

Men rutans glas kan ingen svalka skänka,
när själen täres öfver sorgens bål.
Jag trodde hjärnan skulle glömma tänka,
då ögat sökte efter dunkelt mål;
men nya tankar sig till gamla länka
och liksom fjättra mig i band af stål,
och täta skuggorna därute mana
min fantasi att nya bilder dana.

Jag räkne tagg till tagg och stjärnor lete
på fönstrets frusna ros, som just slår ut;
jag granske strängt gardinens bård-arbete,
dock lämnar oron mig ej en minut.
Det är mig, som om han därinne slete
uti en tråd, hvars ända sig i knut
omkring mitt hjärta slagit. Månn' han vaknat
ur feberyran och mig sökt och saknat?

Nåväl! Jag går att vid den lilles sida
se lifvets strid och dödens seger an.
Jag går att ock hos älskad maka bida,
hvars kärlek aldrig, aldrig svika kan.
Vi, som tillsammans njutit dagar blida,
ej måge skiljas i en stund, då han

ur famnen slites, han, som bäst oss lärde,
hvaruti lifvet har sitt största värde.

Hur skumt, hur ödsligt! Matta strålar stupa
på en begränsad fläck i rummet ner
från lampans låga under etsad kupa.
Därutom tunnas ljuset mer och mer,
och skuggorna sig lägra långa, djupa.
Det är en dyster tafla som sig ter.
Ej höras andra ljud än klockans knäppar
och svaga rosslingar från piltens läppar.

Du arma, trötta moder där! Begrundar
du gångna fröjder eller nattens ve?
Kanske din tanke flyr till dag som stundar,
då ej din älskling skall sin kyss dig ge? . . .
Han slumrar ej, den lille, fast han blundar.
Jag flyttar lampan närmre, att vi se
hans lilla ljusa hufvud strålbegjutet.
Jag tror det lider, lider raskt mot slutet.

Måhända skola vi dock ännu kunna
små skymtar fånga af den pilt som var,

utaf den pilten, som i dagar svunna
sprang jollrande emot oss, mor och far.
En blick som då skall han nog än oss unna,
och än ett leende nog dröjt sig kvar
i kindens grop! Ack, kan i denna stunden
jag själf då le, fast ej af plågor bunden!

O nej, den solglimt, som oss ofta sändes
ur morgonfriska, oskuldsfulla drag
och in i hjärtats minsta fibrer kändes
och gjorde sinnet ifrån natt till dag,
nu har den slocknat och ej mer den tändes.
I minnet skall den, om än blek och svag,
dock lifva oss alltjämt och lysa, värma,
ej minst, då ålderns kulna dar sig närma.

Hans ögons himlar äro ej desamma,
som förr de varit, ej hans kinder små,
ty den förbleknat, morgonrodna'ns flamma,
se'n grafvens furste andades därpå.
Den lilla munnen kan ej längre stamma
de kära ord, som endast vi förstå.
Förbi, förbi! Jag segnar ned vid bädden.
O Gud! Du fyllt oss smärtans kalk till brädden.

Nämn ej, o mänska, dina små bedrifter
på läkekonstens vida, dunkla fält!
Du grubblar, forskar uti lärda skrifter
— erfarenheters guldsand sammansmält —;
du pröfvar droger och du blandar gifter,
men ofta knappt du diagnosen ställt,
förr'n döden kommer och dig vägen stänger
och lien hotfullt öfver hjässan svänger.

Se här den lille! Ack! Från mjuka lockar,
som klibbats hop, jag smeker pannan fri.
Han ämnar ropa ... Gud! ... hans röst sig stockar,
men pressas fram till slut som ångestskri.
Den lilla gula handen ängsligt plockar
på täckets blomsternät. Och vi, och vi!
Oss intet undgår, allt vi se och höra
och kunna likväl intet, intet göra!

Nog är väl detta hjälplöshetens råga:
Vårt barn försmäktar under härjarns hand,
dess späda lemmar krympa hop af plåga,
och tand sig trycker gnisslande mot tand,
men kunna vi ens släcka törstens låga?
Nej, fukta blott de blåa läppars rand.

Vi ville bjuda våra egna kroppar,
men nekas skänka några vattendroppar.

Han dör . . . han kan ej dö! Hvad kval sig röjer
i tungans skälfning mellan brutna ljud!
O Herre Skapare! Jag pannan höjer
och frågar djärft: hvad är din mening, Gud?
Väl har jag brutit och mig ödmjukt böjer,
men när bröt pilten här mot dina bud,
att så han skall i långsam vånda ligga
och *oss* med blicken om förskoning tigga!

Vi ha ej råd att denna älskling mista!
Månn' därför, att han är oss alltför kär,
han nu skall stoppas in i florhöljd kista?
Månn' han för jorden är för god, för skär?
Men hvarför tände Du då denna gnista,
som kunde flammat opp och lyst oss här?
Förlåt mig, Gud, men jag Dig nu ej fattar!
Med fåfängt grubbel sig min tanke mattar.

O hvilka ögon! Moder, moder skåda
i deras rymder in ännu en gång!

Se, samma lugn och frid där åter råda,
som när han söfdes af din stilla sång.
Men ack, de mörka, kalla djupen båda,
att denna sömn, som stundar, blifver lång . . .
Hans sista blickar efter dina famla,
och evigheterna i dem sig samla.

En ristning än igenom kroppen ilar . . .
Skön som en vårdag i dess morgonväkt
han föll, den svage, för den starkes pilar.
Ej ögat öppnas mer: dess ljus är släckt.
Så lugn, så lugn han ligger där och hvilar.
Men anden, frigjord, stiger som en fläkt
emot sitt ursprung, emot ljusa höjder
och glömmer jordens strid för himlens fröjder.

Jag fattar denna lilla hand, som lekte
och dystra skuggor dref ur hemmets vrår;
som ofta vecken från min panna smekte
— ty lätt man sådana där ute får —;
som nu till sist, när sorgen skonslöst blekte
min makas kind, strök bort dess första tår.
Så fuktig är den och dess fingrar kalla,
men nu jag håller den dock helst af alla.

Farväl, mitt barn! De bleka, kära dragen,
ack, stelnat re'n, se'n anden frihet fick.
Du kom, och med de lekande behagen
du snärjde våra hjärtan snart — och gick,
den knoppen lik, som tjusar ena dagen
och lofvar, färgrik, fängsla mången blick,
men re'n, när nästa morgonvind den vyssar,
är vissnad, död, förkväfd af frostens kyssar.

O, att så flyktig gäst du vardt i tiden,
du, som var glädjen i vårt stilla bo,
en himmelsk stråle in i själen gliden,
mors lilla rara »hjälp», fars tankero . . .
Förr, när från kuddars snö, se'n dag var liden,
du steg till sollyst höjd på drömmens bro,
vi liksom nu vid denna bädden lågo,
och först på dig, så på hvarann vi sågo.

Men det var andra blickar då, som lyste
igenom pärlorna i ögats frans,
och det var andra känslor då vi hyste,
ty ej för oss en större lycka fanns
än den att se, hur vårsol mot oss myste
från röda kinder inom spetsars krans . . .

Vid dig, min älskling, i din fagra knoppning
jag fäste mången, mången ljuf förhoppning.

Vi skulle följts ditut, där skogen susar
och blommor dofta mellan gröna trän;
ditut, där brisen blåa fjärden krusar
och drager dansande långt fjärran hän;
ditut, där vågen öfver klippan brusar
och där han flyter spegelblank och vän.
Vi skulle ock i sköna, klara nätter
sett stjärnehärens tåg på himlens slätter.

Och vindens fläkt, som sväfvar kring och svalkar,
han skulle lärt oss sina ystra språng;
och ängens fagraste små blomsterkalkar
oss taldt sin saga, härlig, fast ej lång;
och vågen, där han utför berget halkar
och där han vaggar fram i stilla gång,
han skulle . . . Ack! Hvarföre längre drömma
om det, som helst jag bör försöka glömma!

Farväl, mitt barn! Sof roligt på ditt läger,
sof roligt ock i grafvens tysta tjäll!

Vår lycka vägde tungt, dock tyngre väger
den tanken, att du nu är fri och säll.
Jag har ej längre dig, men snart jag äger
en liten kulle, dit i sommarkväll
jag vandra kan att komma stoftet nära.
Frid vare dig, mitt barn, mitt dyra, kära!

BLANDADE DIKTER.

Vårt fosterland.

Hell nordens sköna drottning, hell
vårt fosterland, du kära,
vid östervåg och västerfjäll,
vår stolthet och vår ära!
För söderns barn är du för arm,
men vi, som fostrats vid din barm,
vi, Sveas frie söner,
vi älska dig, vi värna dig,
och våra varma böner
till väldig sköldborg sluta sig.

Väl mången drog från strand till strand,
där evig vårsol glöder,
att söka sig ett bättre land
och vinna andra bröder,

men vände likväl snart igen
till detta folk, så kärnfullt än,
så rikt på forntidsdygder,
att nöja sig med torftigt bröd
i sina fäders bygder
med mindre sol, men norrskensglöd.

Ja, denna torfva är oss kär,
som mötte först vårt öga,
de vågor blå, som våra skär
och våra stränder löga,
de skogar, där i sommarljus
vi under vindars stilla sus
drömt våra barndomsdrömmar,
de nordanfjäll med silfrad kam,
som mana stolta strömmar
inunder isigt pansar fram.

Och detta land vi tagit mot
som arf af store fäder!
Du svenska folk, o vet, din fot
på deras aska träder!
Så höj din blick och hör och känn
den maning, hvilken stiger än

som alltid förr ur jorden:
håll trogen vakt kring land och haf
och friheten i norden
åt framtid gif som forntid gaf.

Bysmeden.

Där borta vid landsvägskröken
— nog ser du väl skorstenen, låg och sned,
och takåsen, svart af röken —
där träffar du mäster smed.

I gassande middagstimmar,
då skuggan förkrympt mellan glesa träd,
jag stirrar i glöd, som glimmar,
och lyssnar till slägga och städ.

I dörr'n re'n mig ofta möter
ett glädtigt: »Sitt ned, det var snällt herrn kom.
Si, den, som ingenting sköter,
har mycket att prata om.»

Nåväl då? När helst det brinner
på härden, tar mäster dig vänligt mot.
Gif akt! I hans drag du finner
långt mera än svett och sot.

Där tränger sig fram i dagen
en åder af guld och det rent ändå.
Studerar du hjärtelagen,
skall honom du hälsa på.

Nu har han på lördagskvällen
— där se vi nu smedjan, se'n vägen svängt —
re'n flammorna släckt på hällen
och dörren med hänglås stängt.

Men blott för en timma sedan
ljöd sången, och gnista vid gnista sprang
kring valkiga näfvar, medan
det hamrade stålet klang.

Ej ofta sig mäster unnar
en fristund som nu ifrån bälg och glöd.
Han sträfvar åt många munnar,
som gapa och fordra bröd.

Jag föreslog häromdagen:
»Kom, följ mig till skogs, här är hett och skumt».
Han svarade mellan slagen:
»Gud hjälp, hvad herrn pratar dumt!

Jag ser hvad jag gör, och lackar
än svetten och dryper, ha ha, — stor sak!
Att fåna bland berg och backar
det ligger ej i min smak.»

Nej, aldrig han går och »fånar».
Men pröfva han vill politikens halt
och Snickar-Pers tidning lånar
och läser den spalt för spalt.

Har något du att berätta
om hvad som där ute i världen händt,
då — kan han en stund sig sätta,
då är han i sitt element.

Men nämner du norska frågan
och norrmännens hot, aj, då är det slut.
Då griper han järnet i lågan
och sliter det häftigt ut.

Då hoppar du till på brädet,
ty klämmer han till allt hvad släggan tål,
och då är det väl, att städet
är gjordt af bessemerstål. —

På kullen, beglänst af solen,
där ligger hans stuga. Tyst ... hör jag fel! ...
Bysmeden trakterar fiolen,
jag känner igen hans spel.

I stormande satser stiga
ej tonerna, nej, det går trögt må tro,
men djupa och innerliga
de tolka hans sinnes ro.

Han sitter där oppe, mäster,
i småttingars krets på sin förstukvist
med trefnad och frid som gäster:
han njuter sin aftonfrist.

Höst.

Lekande,
höstvindens kalla fläkt
smyger i fagra lundar,
blekande
kronornas rika dräkt,
hviskar om tid som stundar.
Soldrotten, sjunken mot himlens bryn,
blickar med vemod ur brustna skyn,
vänder sig bort och blundar.

Dragande
fjärran, de fjädrade små
flykta i troppar slutna.
klagande,
bugande träden stå,
sörjande som förskjutna.
Fjäriln slår vingarne hop och dör.

Frosten med isande kyssar rör
blommorna, vissna, brutna.

Böljande
mäktigt går haf, som låg
lugnt nyss, en bild af friden.
Sköljande
stranden, den vreda våg
krossar sig själf i striden.
Sjöman därute vid splittrad mast
höjer en suck mellan stormens kast . . .
Månne hans dag är liden?

Hösten i
vida naturens värld
härskar hur han behagar.
Trösten vi
äga vid hemmets härd,
där han ej diktar lagar:
purprade läppar och rosig kind
blekas ej där af hans skarpa vind,
blomstra i sommardagar.

Korset.

En afton på kyrkogården
han går med sin unga fru.
Där är bland de gröna kullar
så stilla och fridfullt ju.

På tolf år ej där han varit,
dock kyrkan är lik sig den,
och lindarna, höga, stolta,
dem känner han väl igen.

På krattade, stela gångar
de vandra än hit, än dit
bland lafviga mausoléer
af marmor och fin granit.

Men hvad! Han stannar så plötsligt
och frun hon får ensam gå.
Ett nästan förfallet träkors,
kan det fängsla blicken så?

Förutan den minsta prydnad
så anspråkslöst står det där.
Men uppå den ena armen
ett hvitt litet kors det bär.

Jo, just framför det han stannat.
Han stöder sitt hufvud mot
en ungbjörk, som slagit rötter
och växer vid korsets fot.

Och länge han står i tankar
med pannan mot björkens stam,
och minne på minne banar
sig oemotståndligt fram.

Nu ser han det tydligt, tydligt:
En afton så ljuf och blid
hon satt uti trädgårdsgrottan
och han henne tätt invid.

Där hviskades ord om lycka
och kärlek, hvarom hon drömt . . .
Men dagen därpå han reste,
och se'n har han henne glömt.

Att hon . . .! Åh ja, det blef honom
på omvägar nog bekant,
och dödsår och -dag på korset
bevisa, att det var sant. —

»Hvad ser du då på därborta?»
högt ropar hans fru till slut.
»Åh, bara ett namn; jag tyckte,
jag sett det en gång förut.»

Och åter på kyrkogården
han går med sin unga fru.
Där är bland de gröna kullar
så stilla och fridfullt ju.

Vinter.

Skymningens slöja faller.
Skogsbrynets trän bisarra
sig teckna mot kvällhimlen, kyligt blek.
Packade snökristaller
skarpt under foten knarra,
och is-skärfvor hvirfla i yster lek.
Längs gatorna hviner en nordanvind,
som sveper sig tätt omkring hals och kind.
Det är en så bitande kall, kall vinter.

Dags-larmet dött i staden.
Kvällglödens sista strimma
så småningom slocknat; nu är det natt.
Fönsterna, långa raden,
klart genom mörkret glimma.
Där inom är trefligt och varmt och gladt,

och dansen går lifligt — i dag är Knut —,
och barnögon stråla mot himlen ut;
för dem är det sommar i kall, kall vinter.

Trashöljd där utanföre
står liten pilt och fryser,
ser julgranen glittra så grann, så grann.
Öre han tiggt till öre.
Skörden är klen: han ryser.
Hur skall *han* väl mötas där hemma, han?
Då glänser på kinden ett fuktigt spår,
då borrar sig het in i snön en tår
och stelnar, ty det är så kall, kall vinter.

Julhälsningen.

vå granar växte i nordanskog,
och vinden lekte, och solen log.

De växte stolta, de unga två,
och drömde endast om himlens blå,

om markens grönska och bäckens språng,
om vår och solljus och fågelsång.

Men rötter vida de sköto ut,
och så de nådde hvarann till slut.

Och mjukt sig slinga i slinga knöt
till järnfast band, som ej stormen bröt.

Det var en tjusning, förut ej känd,
en sällhet, liksom från höjden sänd.

Hvad solen lyste och värmde då!
Den klara himlen blef mera blå,

den friska tufvan blef mera grön,
och fågelsången blef dubbelt skön,

ty allt de njöto gemensamt nu
och då man njuter det dubbelt ju.

Så flydde dagar af fröjd och frid.
Det var en lycklig en härlig tid . . .

Men höst och vinter snart hand i hand
med frosten kommo till nordanland.

Och så kom julen. I praktfullt slott
vardt ljus och glädje i rikligt mått.

Den ena granen man hade fällt,
och uti slotts-salen man den ställt.

Behängd med glitter från rot till topp,
af hundra julljus den lystes opp,

och ung och gammal den samlats kring,
och raskt gick dansen i munter ring.

Men granens tankar ej voro där:
de hade ilat till vännen kär . . .

På fönsterbrädet en fågel satt
uti den isiga julenatt.

Och ljuset trängde sig ända dit
igenom rutan, af frosten hvit.

Och fågeln kände vår gran igen,
och sakta kvittrade han till den:

»Ifrån din broder jag hälsning har;
han sörjande står i skogen kvar.

O, glans och lycka det är din lott,
hans vinterkyla och saknad blott!»

Då granen såg på den skrud han bar,
och tyst han hviskade så till svar:

»Hur gärna, gärna min gyllne fot
en snöhöljd tufva jag bytte mot;

all denna glittrande grannlåt se'n
mot snö och rimfrost på frusen gren;

all denna prakt, alla ljus också
mot klara stjärnor i himlens blå;

och barnens joller emot din sång
uti min krona ännu en gång!

Flyg till min broder, säg honom det.
Han är mer lycklig än nu han vet.»

Och fågeln flög öfver berg och dal,
men det var jubel i slottets sal.

Till dig.

, hvarför älskar jag dig, flicka, så?
Hvart skall jag fly, dit ej din bild mig följer?
När dag mig lyser och när natt mig höljer,
i dröm och tanke min, är du ej min ändå.

Jag trampar slingrig stig bland skogens snår,
där blomsterdofter mellan träden strömma,
jag diktar, sjunger för att glömma, glömma,
men sången tystnar snart — *du* vid min sida går.

Långt utom skären i min lätta slup
jag ilar vida öfver salta vågen,
och himlen svartnar, stormen skakar tågen —
dock dina ögon blå jag ser i skumhöljdt djup.

I ostördt lugn vid boken sitter jag
och guldet ifrigt ifrån gruset vaskar,
tills jag mig själf i drömmar öfverraskar:
jag läser, forskar nog — men uti dina drag.

O, hvarför älskar jag dig, flicka, så?
Hvart skall jag fly, dit ej din bild mig följer?
När dag mig lyser och när natt mig höljer,
i dröm och tanke min, är du ej min ändå.

Till ett brudpar.

Fast fjärran från Eder, med gumman min
Er skål vill i kväll jag dricka. —
På glaskanten sitter en amorin,
med budskap vi honom skicka.
Som dropparne, pärl-likt, i sällsam glans
sig ena, så vilja en önskekrans
vi binda och lämna åt kärleksguden:
han gifve den brudgummen, gifve bruden.

Och skall han sig smyga, vår amorin,
från festen till lugna härden
och, gömd uti vecken af en gardin,
blott då träda fram, när där ute i världen
de svikta i pröfningens kamp, de tvenne,
att le med sin solblick mot honom, henne.

Vi tömma vårt glas för det unga par!
Farväl, amorin, med vårt budskap far!

Innehåll:

